

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนิพนธ์สามสาขาวิชาหลักของอุละมาอ์พะฎอนีย์ กับความสัมพันธ์ในวิถีชีวิตสังคมมุสลิม
ผู้เขียน	นายฮาเร๊ะ เจ๊ะโต
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติของอุละมาอ์พะฎอนีย์ ส่วนประกอบของหนังสือ และความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตสังคมมุสลิมพะฎอนีย์กับผลงานนิพนธ์ของอุละมาอ์พะฎอนีย์ที่มีผลงานนิพนธ์ทั้งสามสาขาวิชาหลักภายในเล่มเดียวกัน เก็บข้อมูลใช้แบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ การสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ หลักการทางนิเวศน์ หลักการทางประวัติศาสตร์ และหลักบริบททางสังคม ผลการวิจัยพบว่า 1) อุละมาอ์พะฎอนีย์ทั้งสามท่าน คือ ชัยคุดาเวด อัลพะฎอนีย์ ชัยคอะฮมัด อัลพะฎอนีย์ และชัยคมุฮัมมัดนุร อัลพะฎอนีย์ เป็นอุละมาอ์ที่มีชื่อเสียงมากของโลกมลายู มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชา รวมถึงสามสาขาวิชาหลัก ทั้งสามท่านได้ทุ่มเทกับการผลิตผลงานทางวิชาการและมีสานุศิษย์เป็นจำนวนมาก ทั้งสามท่านเสียชีวิตที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย 2) ผลงานนิพนธ์จำนวนสองเล่มมีส่วนประกอบของหนังสือที่ใกล้เคียงกัน คือ หนังสืออัลญะวาฮิร อัลสะนียะฮ์ และหนังสือกิฟายะฮ์ อัลมุฮ์ตะดีฮ์ มีการลำดับเนื้อหาที่เหมือนกัน คือ เตาฮีด ฟิกห์ และตะเศวูฟ ทั้งสองเล่มนี้ยังคงใช้เป็นตำราหลักในการเรียนการสอนของสถาบันปอเนาะทั้งในพะฎอนีย์และประเทศใกล้เคียง ส่วนหนังสืออัลพะตาวา อัลพะฎอนียะฮ์ เป็นคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นปัญหาทางศาสนาอิสลาม การลำดับเนื้อหาเหมือนกับหนังสือทั้งสองเล่ม หนังสือเล่มนี้ยังคงได้รับการอ้างอิงและยึดปฏิบัติโดยอุละมาอ์และสังคมพะฎอนีย์จนปัจจุบัน 3) ผลงานนิพนธ์ทั้งสามสาขาวิชาหลักมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตสังคมมุสลิมพะฎอนีย์แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ *ด้านอะกิดะฮ์* กล่าวคือ วิถีชีวิตของสังคมมุสลิมพะฎอนีย์มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเนื้อหาของหนังสือทั้งสามเล่ม นั่นคือ ยึดมั่นอะกิดะฮ์อะชาอิเราะฮ์ แต่มีสมาชิกบางส่วนของสังคมยังคงถือปฏิบัติในสิ่งที่ไม่สัมพันธ์กับคำสอนของหนังสือทั้งสามเล่ม *ด้านฟิกห์* กล่าวคือ การปฏิบัติศาสนกิจของสังคมมุสลิมพะฎอนีย์มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับผลงานนิพนธ์ทั้งสามเล่ม เนื่องจากได้นำเสนอเนื้อหาทางฟิกห์ในมัชฮับอัชชาฟีฮ์ และ *ด้านตะเศวูฟ* กล่าวคือ พฤติกรรมเชิงตะเศวูฟที่สังคมมุสลิมพะฎอนีย์ประพฤติตนออกมามีความสัมพันธ์กับผลงานนิพนธ์ทั้งสามเล่ม แต่ยังมีสมาชิกของสังคมพะฎอนีย์บางส่วนประพฤติตนไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาคำสอนของหนังสือ เนื่องจากไม่ได้ศึกษาเรียนรู้จากหนังสือทั้งสามเล่มของอุละมาอ์พะฎอนีย์ทั้งสามท่าน

Thesis Title	An Analytical Study of Faṭāni Ulamas' Three Main Disciplinary Works and their Relation with the Muslims' Social Life
Author	Mr. Hareh Chedo
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2018

ABSTRACT

This research aims to study the biography of the Faṭāni Ulamas', the compositions of their books and the relation of Muslims in Faṭāni society lifestyle to the Faṭāni Ulamas' who have composed books on all three major sciences within one research. The research was conducted by recording of data, observation, interviewing and scientific, ecological, historical and social analyzing method. The research found that: 1. The three Faṭāni Ulamas': Sheikh Dāwūd al-Faṭāni, Sheikh Muḥammad Nūr al-Faṭāni and Sheikh 'Aḥmad al-Faṭāni were famous in Malay world, and specialist in a variety of sciences including the three major sciences. They all put a lot of effort into making academic productivities and had a lot of disciples. They passed away in The Kingdom of Saudi Arabia. 2. The two books of them al-Jawāhir al-Saniyyah and Kifāyah al-Muhtadī were composed and arranged similarly, that is, al-Tawḥīd, al-Fiqh and al-Tasawwuf respectively. The both books are still being used as main books in Pondok in Faṭāni and the neighboring countries. The book al-Fatawa al-Faṭāniyyah which is about the judgment of Islamic matters was also arranged in the same way as the two books mentioned above were, that is, al-Tawḥīd, al-Fiqh and al-Tasawwuf respectively. This book has been quoted by the scholars in Faṭāni society so far. 3. These books of the three major sciences are related to Muslims in Faṭāni society. They are divided into three aspects of relation : *al-Aqīdah*, that is, Muslims in Faṭāni society lifestyle is closely related to the contents of these three books which mean they adhere to al-Asy'arīy but some of them are still practicing differently to the dogmas of these three books. *al-Fiqh*, that is, the religious activities of Muslims in Faṭāni society are closely related to the contents of these three books, as they were presented according to The Syāfi'ī. *al-Tasawwuf*, that is the behaviors what the Muslims in Faṭāni society behave is related to these three books, but some of them behave differently to the books, as they don't learn seriously from the books of the three Faṭāni Ulamas'.

عنوان البحث دراسة تحليلية عن المؤلفات الأصولية الثلاثة لعلماء فطاني وعلاقتها
 بحياة المجتمع الإسلامي
 الباحث هاريء جيبىء دو
 البرنامج الرئيسى الدراسات الإسلامية
 العام الجامعي 1439 هـ.

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث لدراسة سير علماء فطاني ، ومحتويات الكتب، وعلاقتها بحياة المجتمع الإسلامي . وتم جمع المعلومات باستخدام البطاقة والمقابلة الشخصية والملاحظة. وتحليل المعلومات باستخدام المبادئ العلمية والمبادئ الايكولوجية والمبادئ التاريخية والمبادئ السوسولوجية. وقد توصلت الباحث النتائج التالية وهي:

1 - كان علماء فطاني الثلاثة وهم الشيخ داود الفطاني ، والشيخ أحمد الفطاني ، والشيخ محمد نور الفطاني كانوا من العلماء المشهورين في العالم الملايوية والماهرين المتبحرين في العلوم المختلفة ضمن العلوم الأصولية الثلاثة ، وهؤلاء علماء الثلاثة يبذلون جهدهم جهداً كبيراً في مجال تصانيف التراث العلمية ولهم تلاميذ غفيرة وكلهم يتوفون في المملكة العربية السعودية.

2. وكتابان لهما محتويات متقاربة وكلاهما كتاب الجواهر السنية وكتاب كفاية المهندي وترتبت المحتويات المتساوية تشمل التوحيد والفقه والتصوف ، وهذان كتابان ما زال يدرسون في معاهد "فندق" ببلاد تايلند وبلاد مجاورة . وأما كتاب الفتاوى الفطانية وهو كتاب يجمع الفتاوى المتعلقة بالمسائل الدينية وترتبت المحتويات مثل ترتيب كتابين المذكورين وهذا الكتاب كان بمرتبة المصادر والمراجع والعمل به عند علماء الفطاني والمجتمع الإسلامي إلى الآن.

3. وهذه الكتب الأصولية الثلاثة لها علاقات متمكنة بحياة المجتمع الإسلامي في ثلاثة النواحي وهي ناحية العقيدة ويقال أن أحوال حياة المجتمع الإسلامي في هذه الناحية لها علاقات ماسة بمحتويات الكتب الأصولية الثلاثة على منهج الإمام أبو الحسن الأشعري إلا أن بعضهم يتمذهب غير موافق بمحتويات تلك الكتب الأصولية الثلاثة . وناحية الفقه ويقال أن تطبيق المجتمع الإسلامي الأعمال الشرعية لها علاقات مستجدة بمحتويات الكتب الأصولية الثلاثة من أجل عرض العلوم المتعلقة بها توافق بمذهب الإمام الشافعي . وناحية التصوف ويقال أن ظاهر سلوك المجتمع الإسلامي تصوفياً لها علاقات متواضعة بمحتويات الكتب الأصولية الثلاثة غير أن بعضهم يسلكون غير مطابق بمحتويات تلك الكتب لأنهم لم يدرسوا هذه الكتب لعلماء فطاني الثلاثة.